

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL ETNOKULTŪRINĖS KAIMO TURIZMO SODYBOS KONKURSO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2026 m. sausio 20 d. Nr. TN-2
Vilnius

Etninės kultūros globos taryba n u t a r i a:

1. P a t v i r t i n t i Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso nuostatus (pridedama).
2. P r i p a ž i n t i netekusiu galios Etninės kultūros globos tarybos 2024 m. balandžio 9 d. nutarimą Nr. TN-12 „Dėl konkurso „Etnokultūrinė kaimo turizmo sodyba“ nuostatų patvirtinimo“.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNOKULTŪRINĖS KAIMO TURIZMO SODYBOS KONKURSO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso (toliau – Konkursas) nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Konkurso tikslus, organizavimą, dalyvius, nominacijas, vertinimo kriterijus, paraiškų teikimo, vertinimo ir apdovanojimo tvarką.

2. Konkursas yra viešas, jame gali dalyvauti kaimo turizmo ir kitos sodybos bei vietos bendruomenės, veikiančios kaimuose, miesteliuose ir mažuose miestuose (turinčiuose ne daugiau kaip 3 000 gyventojų), kurios teikia kaimo turizmo paslaugas – apimant už užmokestį teikiamas apgyvendinimo paslaugas, sudarytas sąlygas turistams tenkinti maitinimo, poilsio ir pramogų poreikius (toliau – Konkurso dalyviai).

3. Konkurso tikslai:

3.1. skatinti etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo (tradicinės architektūros ir tradicinio kraštovaizdžio, tradicinių verslų ir amatų, liaudies kūrybos, papročių, kulinarinio paveldo, gyvūnų bei augalų nacionalinių veislių, tradicinio ūkininkavimo, gamtą tausojančio gyvenimo būdo ir kt.) puoselėjimą turizmo sektoriuje Lietuvos kaimo vietovėse ir mažuose miesteliuose, akcentuojant vertybes, įtrauktas į UNESCO Reprezentatyviojo žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą ir (ar) į Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą, taip pat turinčias tautinio paveldo produkto sertifikatus;

3.2. gerinti bendradarbiavimą tarp Konkurso dalyvių ir etninės kultūros ekspertų, saugomų teritorijų direkcijų, turizmo informacijos centrų, vietinių tautodailininkų, vietos bendruomenių, amatininkų bei ūkininkų;

3.3. skatinti kultūrinio turizmo plėtrą Lietuvos kaimuose ir mažuose miesteliuose atsižvelgiant į etnografinio regiono savitumą bei tradicijas, sveikos ir gamtą tausojančios gyvensenos populiarinimą, patrauklių kaimo turizmo paslaugų Lietuvos bei užsienio turistams kūrimą, prisidedant prie Lietuvos, kaip tradicijas puoselėjančios šalies, įvaizdžio formavimo;

3.4. atkreipti visuomenės dėmesį į Lietuvos regionuose geriausiai etnokultūrines tradicijas puoselėjančias Lietuvos kaimo turizmo sodybas ir kitus turizmo paslaugas teikiančius kaimiškos vietovės gyventojus bei vietos bendruomenes, populiarinti gerąją etnokultūrinio turizmo patirtį;

3.5. išrinkti geriausiai Konkurso sąlygas atitinkančius laimėtojus trijose nominacijose: 1) „Etnografinė sodyba“; 2) „Etnokultūrinės veiklos“; 3) „Kulinarinis paveldas tradicinėje aplinkoje“.

4. Konkurso dalyvis, tapęs I vietos prizininku tam tikroje Konkurso nominacijoje, gali toje pačioje nominacijoje dalyvauti ne anksčiau kaip po 3 metų.

II. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

5. Konkursą organizuoja Etninės kultūros globos taryba (toliau – Organizatorius, EKG) kartu su savo padaliniais Lietuvos etnografiniuose regionuose – regioninėmis etninės kultūros globos tarybomis (toliau – EKG regioninės tarybos) bei Konkurso partneriais – Lietuvos kaimo turizmo asociacija (toliau – LKTA), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Turizmo rinkodaros asociacija (toliau – TURA) ir Lietuvos kaimo bendruomenių sąjunga (toliau – LKBS).

6. Informacija apie Konkursą ir jo nugalėtojus skelbiama EKG internetinėje svetainėje <https://www.ekgt.lt>, LKTA svetainėje <https://atostogoskaime.lt>, ŽŪM svetainėje <https://zum.lrv.lt>, TURA svetainėje <https://tura.lt>, LKBS svetainėje <https://lkbs.net>.

7. Konkurso pradžia skelbiama ne vėliau kaip vasario 1 d., paskleidžiant informaciją apie Konkursą Organizatoriaus bei Konkurso partnerių internetinėse svetainėse, taip pat per žiniasklaidą išplatinant žinią apie Konkursą savivaldybėms, saugomų teritorijų direkcijoms, kitoms suinteresuotoms institucijoms ir organizacijoms.

8. Paraiškos dėl dalyvavimo Konkurse teikiamos iki einamųjų metų balandžio 30 d. Organizatoriui el. paštu info@ekgt.lt.

9. Balandžio mėnesį EKG pirmininko įsakymu kiekviename etnografiniame regione – Aukštaitijoje, Dzūkijoje (Dainavoje), Mažojoje Lietuvoje, Suvalkijoje (Sūduvoje) ir Žemaitijoje – sudaroma Regioninė komisija. Į jos sudėtį įtraukiamas EKG specialistas atitinkamame etnografiniame regione bei atitinkamos EKG regioninės tarybos narys, LKTA ir TURA atstovai, taip pat atskirų Konkurso nominacijų sričių ekspertai. Regioninės komisijos darbą organizuoja EKG specialistas etnografiniame regione: inicijuoja Regioninės komisijos sudarymą, koordinuoja jos veiklą, protokoluoja Regioninės komisijos posėdžius, teikia informaciją Konkurso dalyviams ir EKG.

10. Regioninė komisija laikotarpiu nuo gegužės 1 d. iki rugsėjo 20 d. savo etnografiniame regione atlieka Konkurso dalyvių vertinimą:

10.1. peržiūri pateiktas Konkursui paraiškas iš savo regiono, įvertina viešą informaciją apie paraiškose nurodytus Konkurso dalyvius;

10.2. aplanko Konkurso dalyvius, aptaria vietoje jų teikiamas turizmo paslaugas, apžiūri sodybas ar kitas veiklų vykdymo vietas, jei reikia, nufotografuoja ar nufilmuoja aplinką, pagal galimybes dalyvauja vykstančiose etnokultūrinėse veiklose;

10.3. remdamasi Nuostatų IV skyriuje apibrėžtais Konkurso vertinimo kriterijais, įvertina visus Konkurso dalyvius, skirdama kiekvienam dalyviui balus, kurie nustatomi išvedus visų Regioninės komisijos narių skirtų balų vidurkį;

10.4. pateikia EKG savo posėdžio protokolą dėl Konkurso dalyvių vertinimo savo regione, pridėdama papildomą medžiagą (nuotraukas, filmuotą medžiagą ir pan.).

11. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų Konkurso laimėtojus išrenka Konkurso taryba, sudaryta iš ne mažiau kaip 11 asmenų: po vieną atstovą deleguoja kiekviena etnografiniame regione sudaryta Regioninė komisija, EKG, LKTA, ŽŪM, TURA ir LKBS, taip pat į Konkurso tarybos sudėtį EKG sprendimu įtraukiamas bent vienas kviestinis ekspertas.

12. Konkurso taryba, remdamasi užpildytomis paraiškomis, viešai prieinamais duomenimis apie Konkurso dalyvius ir Regioninių komisijų pateikta faktine medžiaga bei vadovaudamasi Nuostatų IV skyriuje apibrėžtais Konkurso vertinimo kriterijais, atlieka šias užduotis:

12.1. įvertina atskirų Konkurso nominacijų dalyvius, skirdama kiekvienam dalyviui savo balus (jie nustatomi išvedus dalyviui skirtų visų Konkurso tarybos narių balų vidurkį);

12.2. išrenka prizinių vietų laimėtojus pagal atskiras Konkurso nominacijas sudėjusi kiekvienam Konkurso dalyviui skirtus Konkurso tarybos ir Regioninių komisijų balus bei išvedusi jų vidurkį;

12.3. Konkurso taryba gali skirti Konkurso dalyviams papildomas specialiąsias nominacijas, išrinkti atskiruose etnografiniuose regionuose geriausiai įvertintus dalyvius.

13. Konkurso prizinių vietų ir specialiųjų nominacijų laimėtojai skelbiami Organizatoriaus ir Konkurso partnerių internetinėse svetainėse, taip pat informacija apie juos pateikiama žiniasklaidai.

14. Konkurso laureatai apdovanojami LKTA organizuojamame sezono uždarymo renginyje ar kitame su turizmu susijusiame renginyje.

15. Konkurso atskirų nominacijų I, II ir III vietų laimėtojams suteikiamas etnokultūrinės sodybos ženklas, jie apdovanojami graviruotomis lentelėmis „Konkurso „Etnokultūrinė kaimo turizmo sodyba“ metų nominacijos vieta“ ir kitomis dovanomis.

16. Konkurso specialiųjų nominacijų laimėtojai ir kiekviename etnografiniame regione aukščiausiais balais įvertinti Konkurso dalyviai apdovanojami garbės raštais ir kitomis dovanomis.

III. PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMO KRITERIJAI

17. Paraišką dalyvauti Konkurse gali teikti kaimo turizmo ir kitų sodybų savininkai, kiti kaimiškose vietovėse turizmo paslaugas teikiantys asmenys (fiziniai ar juridiniai) bei kaimų ar miestelių vietos bendruomenės. Taip pat kandidatus dalyvauti Konkurse, suderinę su jais, gali siūlyti savivaldybių administracijos, seniūnijos, turizmo ir informaciniai centrai, saugomų teritorijų direkcijos, kitos įstaigos, vietos bendruomenės, asociacijos ir kitos nevyriausybinės organizacijos, pavieniai fiziniai asmenys (toliau – Pareiškėjai).

18. Pareiškėjas užpildo:

18.1. nustatytos formos Konkurso dalyvio paraišką (1 priedas), kurioje turi būti nurodyti paraišką užpildžiusio juridinio ar fizinio asmens duomenys, teikiamo Konkurso dalyvio duomenys, jo teikiamų turizmo paslaugų teisėtumą patvirtinantys dokumentai, pasirinkta Konkurso nominacija;

18.2. užpildytą anketą pagal pasirinktos Konkurso nominacijos vertinimo kriterijus (2–4 priedai);

18.3. užpildytą anketą pagal bendruosius vertinimo kriterijus visoms Konkurso nominacijoms (5 priedas);

18.4. jeigu paraišką užpildo ne pats Konkurso dalyvis, prie paraiškos turi būti pridedama suderinimą su juo patvirtinanti pažyma.

19. Konkurso dalyviai paraišką gali teikti tik į vieną nominaciją. Konkurso dalyviui pagal atitiktį atskiros nominacijos vertinimo kriterijams skiriama iki 70 balų, taip pat pagal bendruosius vertinimo kriterijus skiriama iki 30 balų – iš viso iki 100 balų.

20. Atskirų nominacijų vertinimo kriterijai:

20.1. nominacijoje „Etnografinė sodyba“ vertinimo kriterijai suskirstyti į šias grupes: a) sodybos planinė ir erdvinė struktūra bei aplinka (iki 20 balų); b) statinių architektūra (iki 35 balų); c) interjero ypatybės (iki 15 balų);

20.2. nominacijoje „Etnokultūrinės veiklos“ vertinimo kriterijai suskirstyti į šias grupes: a) patyriminiai mokymai ir pažintinės veiklos (iki 40 balų); b) etnokultūrinių renginių organizavimas (iki 30 balų);

20.3. nominacijoje „Kulinarinis paveldas tradicinėje aplinkoje“ vertinimo kriterijai suskirstyti į šias grupes: a) kulinarinio paveldo asortimentas (iki 40 balų); b) aplinka, kurioje patiekiamas kulinarinis paveldas (iki 10 balų); c) serviravimas ir kiti maisto pateikimo ypatumai (iki 20 balų).

21. Bendrieji vertinimo kriterijai:

21.1. puoselėjamos etnokultūrinės vertybės (iki 12 balų);

21.2. bendradarbiavimas ir viešinimas (iki 10 balų);

21.3. atitiktis ne vienos Konkurso nominacijos ypatumams (iki 8 balų).

22. Vertinant kiekvieną Konkurso dalyvį, sudedami balai už atitiktį atskiros Konkurso nominacijos vertinimo kriterijams (iki 70 balų) ir balai už atitiktį bendriesiems vertinimo kriterijams (iki 30 balų), bendra maksimali balų suma – iki 100 balų.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Organizatorius turi teisę tikslinti ar keisti Nuostatus.

24. Konkurso vykdymo metu kylančius klausimus, kurių nereglamentuoja šie Nuostatai, sprendžia Organizatorius ar jo įgaliota Konkurso taryba.

Gavimo data _____ Paraiškos Nr. _____

KONKURSO „ETNOKULTŪRINĖ KAIMO TURIZMO SODYBA“ DALYVIO PARAIŠKA

Etninės kultūros globos tarybai

PARAIŠKĄ PATEIKUSIO ASMENS DUOMENYS

Vardas ir pavardė / pavadinimas, įmonės kodas	
Adresas	
Tel. Nr.	
El. paštas	

BENDRA INFORMACIJA APIE TEIKIAMĄ KONKURSO DALYVĮ

Sodybos / bendruomenės pavadinimas	
Adresas:	
Sodybos šeimininko / bendruomenės vadovo ar kito kontaktinio asmens vardas, pavardė, tel., el. paštas	
Internetinės nuorodos į viešai pateikiamą informaciją apie Konkurso dalyvio teikiamas turizmo paslaugas	
Turizmo paslaugų teikimo teisėtumą pagrindžiantys dokumentai (pvz., individualios veiklos pažyma, verslo liudijimas, VVTAT pranešimas apie neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas ir pan.)	
Pasirinkta Konkurso nominacija	

Pastabos:

Paraiškos pildymo data:

Nominacija „Etnografinė sodyba“

Šioje Konkurso nominacijoje vertinama sodybos etnografinės išvaizdos visuma, daugiausia dėmesio skiriant statinių architektūrai. Konkurse gali dalyvauti sodybos, kurių statiniai ir įrenginiai priklauso šioms grupėms (neretai sodyboje šių grupių požymiai persipina):

- autentiški, istoriniai statiniai ir įrenginiai, kuriuos siekiant išsaugoti ir įveiklinti buvo atlikti tik restauravimo, renovavimo ar remonto darbai, nekeičiant objektų planinės, tūrinės struktūros, statinio ar įrenginio konstrukcijų, naudojamų statybos ir apdailos medžiagų, statinio ir jo detalių (langų, durų, laiptų ir kt.) vizualinės išvaizdos – spalvinių sprendimų, puošybos, dekorų elementų ir kt.;
- rekonstruoti autentiški, istoriniai statiniai ir įrenginiai, kurie, atsiradus naujiems šiuolaikinio gyvenimo funkciniais ar technologiniams poreikiams, buvo rekonstruoti ar perstatyti keičiant statinių planines struktūras (pvz., sujungus ar padidinus patalpas, įrengus būtinąs sanitarines ar inžinerines patalpas), atliekant neesminius bendrų statinių tūrių koregavimus (pvz., prijungus dengtas ar atviras lauko terasas ar oranžerijas), pakeičiant dalį statybinių ar apdailos medžiagų (pvz., pakeitus stogo dangą, įterpus naujas termo- ir (ar) hidroizoliacijos ir apdailos medžiagas sienų, pertvarų, grindų ir perdangų konstrukcijose), įrengiant naujas statinio detales (pvz., plokštuminius stogo langus, vitrinas, kaminus, antenas ir kitą inžinerinę įrangą ir kt.), tačiau rekonstrukcijos metu atsiradę pokyčiai ir papildymai neprieštaruoja etnografinės architektūros tradicijoms ir principams – išlaikoma pagrindinė statinio planinė struktūra, iš esmės nekeičiami statinių ir įrenginių tūriai, išlaikomi būdingi spalviniai sprendimai, puošybos ir dekorų elementų naudojimo principai;
- nauji statiniai ir įrenginiai, kurie buvo suprojektuoti, pastatyti ir įrengti išlaikant seniesiems etnografiniams statiniams būdingus principus ir pritaikant šiuolaikinio gyvenimo funkciniais, technologiniams poreikiams.

PASTABOS:

1. Sodybos prieigose ar atskirose technologinėse zonose gali būti, tačiau neturi dominuoti naujos paskirties šiuolaikinės statybos statiniai ir įrenginiai, skirti sodybos pristatymui, reprezentavimui, komercinei, ūkinei veiklai ar techniniam aprūpinimui (priėmimo, aptarnavimo, prekybos statiniai, ekspozicijų statiniai, ūkinės veiklos gamybos ar sandėliavimo statiniai ir kt.).

2. Konkursui pateiktos sodybos, kurių pagrindiniai statiniai (išskyrus statinius, nurodytus pirmoje pastaboje) pažeidžia arba neatitinka bent vienos iš esminių etnografinės sodybos ypatumų, gali būti nevertinamos.

Sodybos gali būti nevertinamos, jei pažeidžiami esminiai etnografinės sodybos ypatumai: 1) akivaizdžiai pakeisti statinio tūriai (sienų ir stogo aukščių proporcijos, stogų formos ar nuolydžio kampai, padidintas tūris papildomais priestatais, antstatais, stoglangiais su iškyšomis ir pan.); 2) tradicinių proporcijų neatitinka fasadų kompozicijos (pamatų ir sienų aukštis, angų išdėstymas, ritmas ir pan.), išskyrus prie etnografinės išvaizdos tinkamai priderintus specialiai naudotus modernius elementus – vitrinas, plokštuminius stogo langus, technines duris; 3) iš esmės pakeistos statinių detalės – langai, durys, prieangiai ir kt. (padidintos angos, panaikintas tradicinis langų sudalinimas); 4) panaudotos nebūdingos etnografiniam regionui konstrukcinės arba apdailos medžiagos statiniams ir kitiems stacionariams įrenginiams (plytų ar blokų mūras, apdailinės plytelės ar plokštės, įvairūs metalo ar plastiko apdailos gaminiai), išskyrus atvejus, kai originalių medžiagų panaudoti negalima arba netikslinga, jos pakeistos tradicinės statybos stilistiką maksimaliai atspindinčiais šiuolaikiniais gaminiais; 5) sodybos statinių ir jų detalių spalviniai sprendimai neatitinka etnografinių objektų tradicinių sprendinių; 6) sodybos statinių detalių apdaila ir puošyba iš esmės neatitinka etnografinės vietovei būdingų sprendinių (langų ir durų apdaila, jų apvada, antlangiai, langinės, vėjalentės, lėkiai, sienų ir stogo skliautų apkalai, laiptai, kaminų apdaila).

Vertinimo kriterijai	Atitiktis vertinimo kriterijams	Balai	Skirti balai
1. Sodybos planinė ir erdvinė struktūra bei aplinka (0–20)			
1.1. Būdinga etnografinės sodybos planinė ir erdvinė struktūra, apimanti statinių įvairovę (tvartas, kluonas, svirnas, daržinė, pirtis, rūsys ir kt.), kiemą, želdinius, vandens telkinius ir kitus sodybos elementus		0–6	
1.2. Darni sodybos architektūrinė išraiška, pasižyminti užstatymo stilistikos vientisumu, skirtingų statybos laikotarpių statinių derme		0–3	
1.3. Tinkamai į aplinką integruota, tradicijas atitinkanti (apimant konstrukcijas, statybines medžiagas, spalvinius sprendimus) smulkioji architektūra – sakraliniai ir meniniai objektai, atitvarai, ūkinės, rekreacinės ir kitos paskirties statiniai (tvoros, vartai, šuliniai, koplytstulpiai ir kiti tautodailės darbai, stoginės ir kt.), įskaitant inžinerinę įrangą, viešosios informacijos elementus		0–2	
1.4. Sodyboje auga lietuviškų tradicinių veislių vaismedžiai ir vaiskrūmiai, etnografinėms sodyboms būdingi medžiai, dekoratyviniai krūmai ir gėlės, yra tradiciniais bruožais pasižymintis gėlių darželis		0–5	
1.5. Kelių ir takų danga dera su etnografinė aplinka		0–2	
1.6. Sodyba įsikūrusi vertingoje istorinėje, kultūrinėje arba gamtinėje aplinkoje, šalia reikšmingų istorijos, kultūros paveldo ar gamtos objektų		0–2	
2. Statinių architektūra (0–35)			
2.1. Sodybos statinių tūriai ir fasadų kompozicija atitinka etnografinę architektūrai būdingus bruožus		0–8	
2.2. Panaudotos būdingos etnografinę statybai konstrukcinės ir apdailos medžiagos arba jų pakaitalai atliekant statinių remontą, rekonstrukciją ar statybą		0–7	
2.3. Atitinka etnografinę architektūrai būdingus bruožus (įskaitant formas, konstrukcines savybes, medžiagas, spalvas ir tarpusavio dermę) statinių detalės – langai, durys, vartai su apvadais ir kiti angų apdailos elementai; vėjalentės, lėkiai ir kiti stogo konstrukcijos bei apdailos		0–7	

elementai; prieangiai, laiptai ir kitos statinio detalės			
2.4. Statinių ir jų detalių spalvos atitinka etnografinę architektūrai būdingus sprendinius		0–7	
2.5. Statinių puošybos elementai (antlangiai, langinės, durų apvadai, vėjalentės, lėkiai, sienų ir stogo skliautų apkalai ir kt.) būdingi konkrečiam etnografiniam regionui		0–3	
2.6. Su etnografinė aplinka dera, joje nedominuoja šiuolaikinius funkcinius poreikius atliepiančios statinio detalės – ventiliacijos ir dūmų kaminai, stogo langai, vitrinos, privaloma inžinerinė įranga (antenos, žaibolaidžiai, saulės elektrinių elementai ir kt.)		0–3	
3. Interjero ypatybės (0–15)			
3.1. Išsaugota pagrindinė statinio vidaus planinė struktūra, korektiškai atlikti būtini funkciniai plano pakeitimai integruojant naujai paskirčiai reikalingas patalpas (sanitarinius mazgus, katilines ir pan.)		0–3	
3.2. Panaudotos tradicinės medžiagos statinio vidaus konstrukcijoms, detalėms ir apdailai, jų stilistinė darna atitinka etnografinius bruožus		0–3	
3.3. Išsaugoti tradiciniai vidaus įrenginiai (krosnys, duonkepės, kaminai, laiptai ir pan.), su kuriais sklandžiai dera šiuolaikinė vidaus įranga (židiniai, virtuvės įrenginiai, sanitariniai prietaisai, elektros ir šildymo įranga ir pan.)		0–3	
3.4. Interjere naudojami etnografiniai baldai, senieji ūkio bei buities reikmenys, sklandžiai derantys su šiuolaikine daiktine aplinka		0–3	
3.5. Tradicijas atspindi dekorų ir puošybos elementai bei meno kūriniai (mediniai drožiniai, šiaudų sodai, tekstilė, keramika, metalo dirbiniai, paveikslai ir kt.)		0–3	

Nominacija „Etnokultūrinės veiklos“

Šioje Konkurso nominacijoje gali dalyvauti kaimo turizmo ir kitos turizmo paslaugas teikiančios sodybos bei vietos bendruomenės, veikiančios kaimuose ir mažuose miesteliuose.

Pagrindinis dėmesys šioje nominacijoje skiriamas mokymo ir pažintinėms veikloms įvairiose etninės kultūros srityse – tradicinių amatų, kulinarinio paveldo, tradicinių žaidimų, šokių, dainų, grojimo liaudies instrumentais, sakytinio folkloro (padavimų, legendų, pasakų sekimo, mįslių minimo ir pan.), tradicinių kalendorinių ir kitų švenčių, kitų etnokultūrinių renginių, taip pat tradicinio ūkininkavimo srityje. Neatsitiktinai vertinama, ar Konkurso dalyviai sudaro lankytojams galimybes susipažinti su tradiciniais žemės ūkio, gyvulių priežiūros darbais, nacionalinių ir kitų veislių gyvūnais – tuo siekiama paskatinti agroturizmo plėtrą Lietuvoje (sekant kitų Europos šalių pavyzdžiu).

Ypatinga reikšmė šioje nominacijoje teikiama patyriminėms veikloms, kai lankytojai gali patys išbandyti save – tiek per mokymus, tiek įsitraukdami į šventinius ar kitus renginius ne kaip žiūrovai, o daugiau kaip dalyviai. Pažintinės etnokultūrinės veiklos taip pat svarbios, nes padeda plėsti lankytojų suvokimą apie etninę kultūrą, išsamiau pažinti vietos tradicijas, svarbius kultūrinius objektus ir pan.

Vertinimo kriterijai	Atitiktis vertinimo kriterijams	Balai	Skirti balai
1. Patyriminiai mokymai ir pažintinės veiklos (0–40)			
1.1. Konkurso dalyvis rengia etnokultūrinės edukacijas (pvz., tradicinių amatų, kulinarinio paveldo, sakytinio, dainuojamojo, instrumentinio, žaidybinio, šokamojo folkloro mokymo ar kt.). Kokias konkrečiai?		0–20	
1.2. Lankytojai supažindinami su Lietuvos nacionalinių veislių naminių gyvulių ir kitais gyvūnais, pvz.: arkliais (<i>žemaitukais, sunkiaisiais arkliais, trakėnais</i>), galvijais (<i>šėmais, žalais, juodmargiais, baltugariais</i>), avimis (<i>juodgalvėmis, šiurkščiaivilnėmis, škudėmis</i>), ožkomis (<i>Lietuvos vietinėmis</i>), kiaulėmis (<i>baltosiomis, Lietuvos vietinėmis</i>), žąsimis (<i>vištinėmis</i>), bitėmis (<i>Lietuvos vietinėmis</i>), Lietuvos skalikais ir kt.		0–6	
1.3. Lankytojai supažindinami su kitais būdingais Lietuvai gyvūnais		0–2	
1.4. Konkurso dalyvis sudaro lankytojams galimybes užsiimti		0–5	

tradiciniais žemės ūkio ir gyvulių priežiūros darbais (pvz., šienavimu, avių kirpimu, arklių priežiūra, medaus sukimu ir kt.)			
1.5. Vykdomos veiklos sertifikuotos kaip tautinio paveldo produktas		0–5	
1.6. Konkurso dalyvio rengiamos etnokultūrinės edukacijos yra įtrauktos į Kultūros paso veiklas		0–2	
2. Etnokultūrinių renginių organizavimas (0–30)			
2.1. Rengiamos tradicinės kalendorinės šventės		0–10	
2.2. Organizuojamos etnokultūrinės pramogos (pvz., etnokultūrinės vakaronės, žaidimai, etnosporto renginiai)		0–10	
2.3. Lankytojams rengiamos ekskursijos ar žygiai po vietos etnokultūrinius objektus (pvz., etnografinius kaimus, piliakalnius ir kitus paveldo objektus)		0–10	

Nominacija „Kulinarinis paveldas tradicinėje aplinkoje“

Šioje Konkurso nominacijoje gali dalyvauti kaimo turizmo ir kitos turizmo paslaugas teikiančios sodybos bei vietos bendruomenės, veikiančios kaimuose ir mažuose miesteliuose.

Nors pagrindinis dėmesys šioje nominacijoje skiriamas kulinariniam paveldui, tačiau tuo neapsiribojama, kadangi siekiama, jog maistas būtų patiekiamas etnografinėje aplinkoje: apimant ne tik pastatų eksterjerą ir interjerą, bet ir maisto serviravimo ypatumus, aptarnaujančių asmenų išvaizdą, foninę muziką – visa tai turėtų sudaryti etnokultūrinės tradicijas atitinkančią visumą.

Vertinimo kriterijai	Atitiktis vertinimo kriterijams	Balai	Skirti balai
1. Kulinarinio paveldo asortimentas (0–40)			
1.1. Patiekiami lietuviško kulinarinio paveldo patiekalai ir gėrimai (kokie?)		0–18	
1.2. Patiekiami kulinarinio paveldo produktai yra sertifikuoti kaip tautinio paveldo produktai ir (ar) turi saugomų teritorijų produkto ženklą		0–10	
1.4. Lankytojams suteikiama galimybė stebėti kulinarinio paveldo gaminimo procesą		0–9	
1.3. Maistas gaminamas iš vietinių produktų		0–3	
2. Aplinka, kurioje patiekiamas kulinarinis paveldas (0–10)			
2.1. Pastato išorė ar kita aplinka (kai veikla vyksta, pvz., gamtoje ar kitoje atviroje erdvėje) pasižymi etnografiniais bruožais		0–5	
2.1. Vidaus patalpų interjeras atspindi tradicijas		0–5	
3. Serviravimas ir kiti maisto pateikimo ypatumai (0–20)			
3.1. Indų, stalo įrankių ir kitų maisto serviravimo ypatybių atitiktis tradicijoms		0–10	
3.2. Maistą patiekiančių asmenų aprangos ir bendro įvaizdžio atitiktis tradicijoms		0–5	
3.3. Maitinimo paslaugos metu skambančios muzikos atitiktis tradicijoms		0–5	

Bendrieji vertinimo kriterijai visoms Konkurso nominacijoms

Vertinimo kriterijai	Atitiktis vertinimo kriterijams	Balai	Skirti balai
1. Puoselėjamos etnokultūrinės vertybės (0–12)			
1.1. Etnografinio regiono ar vietos ypatybių puoselėjimas		0–6	
1.2. Vertybių, įrašytų į UNESCO Reprezentatyviojo žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą ar Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą ir (ar) gavusių tautinio paveldo produktų sertifikatus, puoselėjimas		0–6	
2. Bendradarbiavimas ir viešinimas (0–10)			
2.1. Konkurso dalyvio bendradarbiavimas su kitais vietiniais etnokultūrinių paslaugų teikėjais (pvz., vietos amatininkais, tautodailininkais, tradicinių gyvūnų veislių ar tradicinių augalų augintojais, etnokultūrinių renginių organizatoriais), sudarant galimybę gauti iš skirtingų paslaugų susidedantį vietos etnokultūrinių paslaugų kompleksą		0–5	
2.2. Konkurso dalyvio bendradarbiavimas su saugomų teritorijų direkcija, turizmo informacijos centru, vietos bendruomene, kultūros įstaiga ar pan.		0–3	
2.3. Konkurso dalyvio teikiamų etnokultūrinių turizmo paslaugų viešinimas		0–2	
3. Atitiktis ne vienos Konkurso nominacijos ypatumams (0–8)			
3.1. Konkurso dalyvio atitiktis dar vienos Konkurso nominacijos vertinimo kriterijams (ne mažiau kaip 20 balų)		0–4	
3.2. Konkurso dalyvio atitiktis dar dviejų Konkurso nominacijų vertinimo kriterijams (kiekvienoje ne mažiau kaip 20 balų)		0–8	